

Valtuustoaloite perustulokokeilusta Lahden työllisyysalueelle

Lahden työllisyystilanne on hälyttävä, eikä vanhat keinot pure. Lahti on alueena sopiva strukturoidulle perustulokokeilulle, jolla selvitetään perustulon vaikutusta eri ikäisille ja erilaisia ammattiryhmiä edustavien työttömien työnhakijoiden kohdalla. Perustulokokeilussa tutkittaisiin verrokkiryhmän avulla perustulon vaikutusta yksilön hyvinvointiin, työllisyyteen, tuloihin, yhteiskunnalle tuottamaan panokseen ja yritystoiminnan kasvuun.

Nykyinen työttömyysturvamalli ei aktivoi työttömiä toivotulla tavalla, vaan passivoi epätyypillistä työstä ja yrittäjyydestä työllistyviä, kun etuuden epäämistä pelätään. Perustulo mahdollistaisi erityisesti tälle ryhmälle aktiivisen työnhaun. Nykyinen työttömyysturvalaki ja sen tiukka tulkinta luovat esteitä työttömän työnhakijan työllistymiselle yhdistämällä yritystoimintaa ja palkkatyötä. Laki ja sen tulkinta saattavat jopa pakottaa lopettamaan orastavan yritystoiminnan palkkatyön päättyessä. Perustulokokeilulla voitaisiin selvittää, parantaisiko perustulo työllistymisen ja taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymistä kontrolliin perustuvaa työttömyysturvamallia paremmin.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Lahden kaupunki edistää kokeilulakia, joka mahdollistaa esimerkiksi kolmivuotisen perustulokokeilun, josta tehdään huolellinen arviointi verrokkiryhmän avulla.

Lähteitä ja luettavaa:

Suomen perustulokokeilun arviointi, Sosiaali- ja terveysministeriön raporteja ja muistioita 2020:15 [<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/7127f99c-1452-4ba0-aa855963ed082fca>]

Irlannin taiteilijoiden perustulokokeilun arvioinnit:

<https://www.gov.ie/en/department-of-culture-communications-and-sport/publications/basic-in-come-for-the-arts-pilot-scheme-reports/>

Skotlannin selvitys perustulomalleista:

<https://whatworksscotland.ac.uk/wp-content/uploads/2018/10/WhatWorksScotlandBasicIncomeScopingReview1210FINAL.pdf>

